

premiér primo ministro
premiér|a prima; **jít na –u** andare a una prima; **vstupenky na –u** i biglietti per la prima
prevence prevenzione *f*
prezence presenza
prezenní listina elenco/lista dei presenti
prezervatív preservativo
prezident presidente *m*
prezídium comitato direttivo; presidenza
primář primario
primátor sindaco
primitivní primitivo
princ principe *m*
princezna principessa
princíp principio; **z –u** per principio
privatizace privatizzazione *f*
privátní privato
privilegium privilegio
prk|énko, –ýnko assicella
pro 1 (*určení*) per; **dárek ~ tebe** un regalo per te; **obětovat se ~ k–o** sacrificarsi per *q*; **udělal bych ~ něho cokoli** farei qualsiasi cosa per lui; **to není práce ~ tebe** questo lavoro non fa per te **2** (*důvod*) per, a causa di; ~ **dovolenou zavřeno** chiuso per ferie; **je obdivována ~ svou krásu** è ammirata per la sua bellezza; **byl souzen ~ velezradu** è stato processato per alto tradimento
probdět noc passare la notte in bianco, star sveglio tutta la notte
proběhnout 1 (*ulicí*) percorrere *q* **2** (*v čase*) svolgersi; procedere
probíhat viz proběhnout
problém problema *m*; **vyřešit** ~ risolvere un problema; **ocitnout se před –em** trovarsi di fronte ad un problema; **to není ~!** non c'è problema!
problematický problematico
problematika problematica, problematicità
probudit (se) svegliar(si), destar(si)
procent|o percento *inv.*, percentuale *f*; **v –ech** in percentuale, **deset procent** dieci per cento

proces processo; **vyhrát, prohrát** ~ vñcere, perdere un processo; **udělat s něčím krátký** ~ tagliar corto con *qc*, andare per le spicce con *qc*
proclení: máte něco k –? ha qualcosa da dichiarare?
proclít sdoganare
proč perché; ~ **utíkáš?** perché corri?; **vy-světlí mi, ~ to děláš** spiegami perché lo fai; ~ **ji trápit?** perché farla soffrire? **není ~ se rozčilovat** non c'è motivo d'irritarsi
prod|at, –ávat vendere; ~ **draho, lacino** vendere caro, a buon mercato; **má toho, že by to mohl –ávat** ne ha da vendere
prodavač venditore *m*; (*za pultem*) commesso
prodej vendita, smercio
prodejna negozio, bottega, vendita
prodejní (*cena*) prezzo di vendita; ~ (*do-ba*) l'orario di un negozio
prodloužit (*prázdniny*) prolungare (le vacanze); ~ **šaty** allungare un vestito; ~ **zápis do kurzů** prorogare l'iscrizione a corsi
prodlužovačka prolunga
producent produttore *m*
produkce produzione *f*
produkt prodotto; **zemědělské –y** i prodotti dell'agricoltura
produktivita produttività
produktivní produttivo
profese professione *f*
profesionál professionista *m*
profesor professore *m*; ~ **matematiky** professore di matematica; **řádný, mimořádný** ~ professore ordinario, straordinario
profil profilo; carattere
prognóza prognosi *f*; **zdrženlivá** ~ prognosi riservata
program 1 programma *m*; (*televizní*) **ve-černí** ~ i programmi della serata **2** (*kana-l*) **první, druhý** ~ primo, secondo canale *m*; **na druhém –u je detektivka** sul secondo c'è un giallo

programátor programmatore *m*
programování programmazione *f*
programovat programmare
progresivní progressivo
prohlásit dichiarare, proclamare; **-il ho za svého dědice** lo dichiarò suo erede; **~ za neplatné** dichiarare nullo; **-il, že je nevinné** proclamò di essere innocente
prohlášení dichiarazione *f*, proclamazione *f*; **vydat** ~ rilasciare una dichiarazione; **celní, daňové** ~ dichiarazione doganale, fiscale/dei redditi; **vládní** ~ dichiarazione del governo
prohlédnout 1 (*ověřit si*) controllare, verificare **2** (*pacienta*) visitare, **dát se** ~ farsi visitare **3** (*pochopit*) capire; **~ čí úmysl** indovinare le intenzioni di *q*
prohlídka visita, **osobní, domovní** ~ perquisizione *f* personale, domiciliare; **příkaz k -ce** mandato di perquisizione
prohlížet si squadrare *q* con l'occhio/con lo sguardo; **~ od hlavy k patě** squadrare *q* da capo a piedi; **~ obraz, sochu** contemplare un quadro, una scultura
prohnaný scaltro, astuto
prohra perdita; (*porážka*) disfatta, sconfitta
prohrát, -ávat perdere
procházet se passeggiare, camminare, fare una passeggiata, andare a passeggio
procházk[a] passeggiata; **jít na -u** fare una passeggiata
projednat negoziare, trattare, discutere; **~ návrh zákona** discutere una proposta di legge
projekt progetto
projektant progettista *m*
projektor proiettore *m*
projektovat progettare
projet (*kudy*) percorrere *qc*, attraversare *qc*, passare per *qc*; (*kolem*) passare davanti a *q(c)*/vicino a *q(c)*
projev 1 discorso; **mít** ~ tenere un discorso **2** (*výraz*) ~ **lásky, vděčnosti** espressione *f* d'amore, di gratitudine; **~ sympatie** dimostrazione *f* di simpatia

projímadlo purgante *m*, lassativo
projít passare; **~ u zkoušky** passare all'esame; viz též **projet** • **~ se** fare due/quattro passi; viz též **procházet se**
projíždět viz **projet**
projíždka na kole, na koni una passeggiata in bicicletta, a cavallo; **~ na motocyklu, autem** una corsa/un giro in motocicletta, in macchina
prokázat 1 (*projevit*) dimostrare **2** (*dokázat*) provare; **~ čí vinu** provare la colpevolezza di *q* **3** (*posloužit*) ~ **službu** rendere un servizio a *q*; **~ laskavost** fare un favore/un piacere
proklamovat proclamare
proklínat (*tyrany*) maledire (i tiranni)
prokurátor sostituto, procuratore della repubblica; (*u soudu*) pubblico ministero, pubblica accusa
prokuratura procura della repubblica
proletariát proletariato
prolhaný bugiardo
promarnit čas sprecare/perdere/sciupare tempo
promenáda 1 (*procházka*) passeggiata **2** (*kolonáda*) colonnato
proměnit cambiare, trasformare; **~ koruny za eura** cambiare delle corone in euro
proměnlivý variabile, mutevole; **-é počasí** tempo variabile/volubile
proměškat perdere; **~ příležitost** perdere/lasciarsi sfuggire un'occasione
promile per mille
prominentní famoso, celebre, insigne
prominout perdonare, scusare; (*trest*) condonare; **-uli mu tři roky** gli hanno condonato tre anni
promítat proiettare
promluvit s kým parlare, scambiare due parole con *q*; **~ na k-o** rivolgere la parola a *q*, accostare *q*; (*pronést řeč*) fare/pronunciare un discorso
promoce laurea
promoklý bagnato; **~ na kůži** bagnato fino alle ossa

CO?

Cože? Opravdu?
 Co hledáte?
 Co chcete dělat?
 Co je, co se děje?
 Co je na tom špatného?
 Co je nového?
 Je něco nového?
 Co je to?
 Co je vám?
 Co vás bolí?
 Co jsem vám dlužen?
 Co o tom soudíte?
 Co (pořád) děláš?
 Co potřebujete?
 Co pro vás mohu udělat?
 Co s tím budu, budeme dělat?
 Co s tím mám udělat?
 Co se stalo?
 Co se vám nezdá?
 Co se vám nelíbí?
 Co si o mně myslíte,
 za koho mě máte?
 Co si o tom myslíte?
 Co si přejete,
 co byste rád(a)
 Co dál? (v obchodě)
 Co to stojí?
 Co to znamená?
 Co to má znamenat?
 Co tomu říkáte?
 Co tím myslíte, na co narážíte?
 Co znamená „divieto“?
 K čemu to slouží?
 Na co je to?
 Na co myslíte?
 Oč jde/běží?

KDE?

Kde bydlíte?
 Kde dostanu (koupit) takovou
 baterii?

CHE COSA?, COSA?, CHE?

Cosa? Davvero?
 Che cosa sta cercando?
 Che cosa vuole/intende fare?
 Cosa c'è, che cosa sta succedendo?
 Cosa c'è di male?
 Cosa c'è di nuovo?
 Qualche novità?
 Che cos'è?
 Che cos'ha?
 Che cosa Le fa male?
 Quanto Le devo?
 Che cosa ne pensa?
 Cosa fai (di continuo)?
 Di che cosa ha bisogno?
 Che cosa posso fare per Lei?
 Cosa ne farò, faremo?
 Cosa devo farne?
 Cos'è successo?
 Cos'è che non va?
 Cosa non Le piace?
 Per chi mi prende?

 Che cosa ne pensa?
 Che cosa desidera?

 E con questo?
 Quanto costa/viene?
 Che cosa significa (questo)?
 Cosa vuol dire?
 Cosa ne dice?
 Cosa intende dire?
 Cosa vuol dire/significa „divieto“?
 A che cosa serve?

 A che cosa sta pensando?
 Di che cosa si tratta?

DOVE?

Dove abita?, Dove sta di casa?
 Dove trovo questo tipo di batteria?

Kde je ...?**Dantova ulice?**

- hotel Flora?

- chrám sv. Mikuláše?

- informační kancelář?

- muzeum?

- nádraží?

- nemocnice?

- parkoviště?

- pokladna?

- první pomoc?

- stanice metra?

- telefonní ústředna?

- toaleta?

- úschovna zavazadel?

- východ?

- zastávka tramvaje?

Kde jsi tak dlouho?**Kde jsme teď?****Kde jsou moje/mám zavazadla?****Kde jsou přímé vozy do Terstu?****Kde jste zaměstnán?****Kde jste ubytován?****Kde mám na vás čekat/počkat?****Kde musím přestupovat?****Kde musím vystoupit?****Kde pracujete?****Kde lze/se dá zaparkovat?****Kde se mohu umýt?****Kde se prodávají jízdenky,**

vstupenky?

Kde se stravujete?**Kde se to stalo?****Kde to jsme?****Kde to najdu?****Kde trávíte neděli?****Kde vás najdu?****Kde vás to bolí?****Dove si trova ...?**

la via Dante?

l'albergo Flora?

la chiesa di San Nicola?

l'ufficio informazioni?

il museo?

la stazione?

l'ospedale?

il parcheggio?

la cassa?

il pronto soccorso?

la stazione della metropolitana?

la centrale telefonica?

la toilette?

il deposito bagagli?

l'uscita?

la fermata del tram?

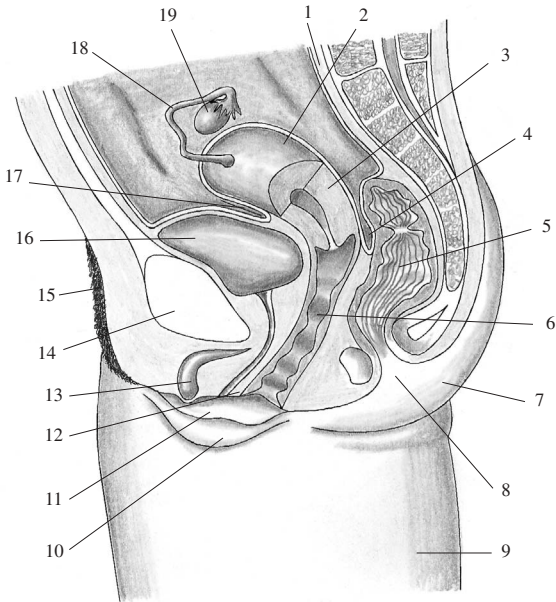
Dove sei tanto tempo?**Dove siamo/ci troviamo adesso?****Dove sono i miei bagagli?****Dove sono le carrozze dirette per Trieste?****Dove lavora?****Dov'è alloggiato?****Dove devo aspettarla?****Dove devo cambiare?****Dove devo scendere?****Dove lavora?****Dove si può parcheggiare?****Dove posso lavarmi?****Dove si fanno i biglietti?****Dove prende i pasti?****Dov'è successo?****Dove siamo?****Dove lo trovo?****Dove passa la domenica?****Dove La trovo?****Dove Le fa male?, Dove sente i dolori?****KAM?****Kam cestujete?****Kam dals klíče?****Kam jdeš, jedeš?****DOVE?**

Dove sta(te) andando?

Dove hai messo le chiavi?

Dove stai andando?

genitali mpl feminili / ženské pohlavní orgány

1 – peritoneo *m* / pobřišnice; **2** – utero *m* / děloha; **3** – collo *m* uterino / děložní hrdlo; **4** – spazio *m* di Douglas / Douglasův prostor; **5** – recto *m* / konečník; **6** – vagina *f* / pochva; **7** – glutei *mpl* / hýždě; **8** – ano *m* / řit; **9** – coscia *f* / stehno; **10** – grande labbro *m* / velký stydký pysk; **11** – piccolo labbro *m*, ninfa *f* / malý stydký pysk; **12** – uretra *f* / močovod; **13** – clitoride *m* / poštváček, klitoris; **14** – sinfisi *f* pubica / symfýza; **15** – monte *m* di Venere / Venušin pahorek; **16** – vesicula *f* urinaria / močový měchýř; **17** – spazio *m* vescico-uterino / excavatio vesicouterina; **18** – salpinx *f* / vejcovod; **19** – ovaia *f* / vaječník

geometria *f* / geometrietangente *f* /
tangenta,
tečnalati *mpl* /
ramenaiperbole *f* /
hyperbolaparabola *f* /
parabolacerchio *m* /
kruhtriangolo /
trojúhelníktriangolo
rettangolo /
pravoúhlý
trojúhelníktriangolo
isoscele /
rovnoramenný
trojúhelníktriangolo
equilatero /
rovnostranný
trojúhelníkquadrato *m* /
čtverecrettangolo *m* /
obdélníkellisse *f* /
elipsaparallelo-
gramma *m* /
kosodélníkrombo *m* /
kosočtverectrapezio *m* /
lichoběžníkquadrilatero
irregolare /
čtyřúhelníkpentagono *m* /
pětiúhelníkesagono *m* /
šestiúhelníkottagono *m* /
osmiúhelník

figure geometriche solide / geometrická tělesa

sfera *f* /
koulecubo *m*,
dado *m* /
krychleprisma *m* /
hranolprisma *m* retto
rettangolare /
kvádrpiramide *f* /
jehlancilindro *m* /
váleccono *m* /
kužel

re negli occhi *a q* sypat *k-u* písek do očí; ~ **in faccia** *a q* **il suo passato** vmést *k-u* do obličjeje jeho minulost ~ **il denaro** rozhazovat peníze; ~ **all'aria una stanza** obrátit pokoj vzhůru nohama; ~ **un prodotto sul mercato** dát výrobek na trh; ~ *q* **nella miseria, nella disperazione** uvrhnout *k-o* do bídy, do zoufalství; ~ **una luce sinistra/sospetta** *su q* vrhat *na k-o* špatné světlo; ~ **via** zaho-

dit (*nepotřebně*); ~ **uno sguardo** *su qc* dotknout se pohledem; ~ **sangue dalla bocca** chrlit krev; ~ **le radici** zapustit kořeny; ~ **grida/urli** křičet z plna hrdla; ~ **le fondamenta di un edificio** položit základy k budově; • **-arsi** vrhnout se (**nel fiume, dalla finestra** do řeky, z okna); ~ **contro** *q* vrhnout se *na k-o*; **l'avvoltoio** *si -ò sulla preda* sup se vrhl na kořist; ~ **ai piedi al collo** *di q* vrhnout se

pressante naléhavý (richieste požadavky); **lavoro** ~ neodkladná práce
pressappoco asi, přibližně, zhruba
pressare natlačit (indumenti in un baule šatstvo do kufru); ~ **la paglia** lisovat slámu; ~ *q con richieste di denaro* vymáhat na kom peníze
pressione *f* tlak (sanguigna krevní); **far** ~ *su q* tlačit na *k-o*; è sotto ~ per gli esami doléhají na něho zkoušky
press[o] 1 u, při, blízko, poblíž; **k**; **vive ancora** ~ **i genitori** bydlí ještě u rodičů; **abito** ~ **Milano** bydlím blízko/poblíž Milána; **siediti** ~ **la finestra** posad se k oknu 2 -i *mpl* okolí; **nei** ~ **di Roma** v okolí Říma; **si aggirava nei** ~ **di casa** mja pohyboval se kolem mého stavení
pressoché skoro, téměř
prestabilire předem určit/stanovit (le condizioni podmínky)
prestante statný, švarný, urostlý
prestare (za)půjčit (un libro knihu); ~ **federe** věřit; ~ **orecchio** naslouchat; ~ **attenzione** dávat pozor; ~ **aiuto** pomoci; ~ **servizio militare** konat vojenskou službu
prestavoce *m inv* dabér
prestigio *m* vážnost, prestiž
prestigioso ohromující, oslňující
prestito *m* půjčka; **dare in** ~ (za)půjčit; **prendere in** ~ vypůjčit si
presto brzy, záhy, rychle; **ritorneremo** ~ vrátíme se brzy; **a** ~! brzy nashledanou!; ~ **o tardi si pentirà** dřívě nebo později toho bude litovat; **al più** ~ co nejdříve; **si fa** ~ **a dire** to se lahko řekne
presumere (16) domnívat se, předpokládat: -e **di sapere tutto** myslí si o sobě, že ví všechno; -e **di essere un genio** považuje se za génia
presunto předvídaný (spesa výdaj); údajný, domnělý
presuntuoso domýšlivý, nafoukaný
prete *m* kněz; **farsi** ~ stát se knězem
pretendere (88) 1 požadovat (la propria parte svůj díl); ~ **ubbidienza** vyžadovat

poslušnost; -o **che mi si ubbidisca** vyžadují poslušnost; **che cosa -ndono da noi?** co od nás chtějí?; -e **d'aver sempre ragione** chce mít vždycky pravdu 2 ucházet se (al trono, all'eredità o trůn, o dědictví)
prete *a f* požadavek; **avanzare una** ~ vznést požadavek; **le mie -e non sono eccessive** moje požadavky nejsou přehnané; **ha troppe -e** je příliš náročný
pretesto *m* záminka; **cercare, trovare un** ~ hledat, najít záminku; **col** ~ **di** pod záminkou; **la sua emicrania è solo un** ~ její migréna je jen pouhou výmlouvou
prevalente převládající, dominující (idee názory)
prevalere (125) (*e., a.*) převládat, převažovat, mít převahu; ~ *su q* vítězit nad *kým*, předčit *k-o*
prevedere (126) předvídat, tušit; **era da** ~! to se dalo čekat!
prevedibile předvídatelný (esito výsledek)
prevenire (127) předejít, předběhnout; zabránit (la disgrazia, un reato neštěstí, zločinu); uvědomit *k-o* (con un telegramma telegramem)
preventiv[o] (*m*) předběžný, preventivní (provvedimenti opatření); **detenzione** -a zajišťovací vazba; **calcolo** ~ **delle spese** předběžný odhad výdajů; **chiedere, fare un** ~ vyžádat si, učinit předběžný rozpočet
prevenzion[e] *f* předcházení (delle malattie, degli infortuni sul lavoro nemocin, pracovní úrazům); **prevenire**; **avere delle -i** úrazu *u* být zaujatý vůči *k-u*
previdente předvídavý, prozíravý
previdenza *f* předvídavost, prozíravost; ~ **sociale** sociální zabezpečení
previo předchozí; ~ **consenso dei genitori** se souhlasem rodičů
previsione *f* předpoklad, odhad (del danno škody); **l'esito ha superato ogni** ~ výsledek překonal všechna očekávání; ~ **meteorologica** předpověď počasí

previsto (*m*) předvídaný, očekávaný; **spendere meno del** ~ utratit méně, než se očekávalo; **prima del** ~ dřívě; **oltre il** ~ nad očekávání

prezioso (*m*) drahý, ušlechtilý (*metallo* kov); **pietre** –e drahokamy; **un consiglio** ~ drahocenná rada; **oggetti** –i cenné předměty; **furto di** –i krádež šperků

prezzario *m* ceník

prezzemolo *m* petržel; **essere come il** ~ být všude/u všeho

prezzo *m* cena (**fisso**, **fermo** pevná, zmrazená); **a buon** ~ levně, lacino; **a metà** ~ za poloviční cenu; **rialzo**, **ribasso dei** –i zvýšení, snížení cen; **tirare sul** ~ smlouvat (*o cenu*); **a** ~ **di gravi sacrifici** za cenu velkých obětí

prigione *f* vězení, žalář; **il collegio per lui era una** ~ internát byl pro něho vězením
prigionia *f* zajetí; **tornare dalla** ~ vrátit se ze zajetí

prigioniero (*m*) zajatý, uvězněný; **uccello** ~ **in gabbia** pták zavřený v kleci; **far** ~ *q* zajmout *k-o*; **i** –i **sono fuggiti** vězni uprchli; **–i di guerra** váleční zajatci; **campo di** –i zajatecký tábor; **il marito la tiene** –a **in casa** manžel ji uzavírá doma; **a causa di uno sciopero ferroviario sono qui** ~ v důsledku železniční stávky vězím zde

prima¹ **1** dřívě, předtím, napřed; **poco tempo** ~ krátce předtím; **dovevi dirlo** ~ mělš to říct dřívě; **saremo amici come** ~ budeme přátelé jako dřívě; ~ **c'è il ponte**, **poi una piazza** napřed je most, potom náměstí; **credevo di fare** ~ myslel jsem, že budu dřív hotov; **ti scriverò quanto** ~ napíši ti co nejdříve **2** ~ **di** před; ~ **delle due** před druhou (*hodinou*); **arriverò certo** ~ **di te** budu tam určitě dřívě než ty; **invecchiare** ~ **del tempo** předčasně zestárnout; ~ **di tutto** především **3** ~ **di**, ~ **che** dřívě než; ~ **che sia troppo tardi** dřívě než bude pozdě; **ha saputo la notizia** ~ **che fosse resa pub-**

blica dozvěděl se to dřívě, než to bylo zveřejněno; **rifletti bene** ~ **di decidere** dobře uvažuj, dřívě než rozhodneš; ~ **che posso/potrò** jak budu moci nejdříve; **è venuto** ~ **che ha potuto** přišel, jak nejdříve mohl

prima² **f 1** první třída; **andare in** ~, **frequentare la** ~ chodit do první; **i bambini di** ~ prvníácci; premiéra **andare a una** ~ jít na premiéru **2 i biglietti per la** ~ lístky na premiéru **3** jednička (rychlost v autě) **ingranare la** ~ zařadit jedničku; první třída v doprav. prostředcích) **viaggiare in** ~ cestovat v jedničce

primario (*m*) primární, prvotní, základní, hlavní; **era** –a prvohory; primář

primato *m* primas (*arcibiskup*)

primaticcio raný (*pesche* broskve)

primatista *m, f* přeborník, –ice, rekordman, –ka

primato *m* prvenství, primát; rekord; **battere un** ~ překonat rekord; **conquistare un** ~ získat titul mistra/prvenství

primavera *f* jaro; **in** ~ na jaře

primaverile jarní (*stagione* období)

primeggiare vynikat (**su tutti** nade všemi); mít prvenství (**nella conquista dello spazio** v dobývání kosmu)

primizia *f* rané ovoce, raná zelenina; prvotina

prim (*o*) **1** základní; první; přední; hlavní; **il** ~ **giorno del mese** první den v měsíci; **a** –a **vista** na první pohled; **per la** –a **volta** poprvé; **in** ~ **luogo** za prvé; **nella** –a **matinata** časně zrána; **arrivare (per)** ~ dorazit první; **un prodotto di** –a **qualità** prvotřídní výrobek; **il tuo** ~ **dovere è quello di studiare** tvou hlavní povinností je studovat; **il** ~ **ministro** premiér; **materie** –e suroviny; **a tutta** –a, **sulle** –e zpočátku; **a tutta** –a **non gli ho creduto** zpočátku jsem mu nevěřil; **la** –a **pietra** základní kámen; –a **ballerina** primaballerína; –a **donna** primadona **2 m** první (*v pořadí*); **minuta**; **partirò il** ~ odjede